

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання англійської мови на тему:
«Розвиток умінь читання англійською мовою учнів 9 класу»**

студента групи **СОа 16-19**
педагогічного факультету романо-германської
та української філології освітньої програми
«Іноземні мови та літератури, методика
навчання іноземних мов і зарубіжної літератури
(англійська мова і друга західноєвропейська
мова)» за спеціальністю 014 Середня освіта
Безручка Артема Володимировича

Члени комісії:

_____ Борецька Г. Е.
(підпис)

_____ Кузьменко Ю. В.
(підпис)

_____ Устименко О. М.
(підпис)

Науковий керівник:

канд. пед. н., доц. Устименко О. М.

Національні шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ–2023

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні засади формування англомовної компетентності в читанні учнів 9 класу.....	6
1.1. Цілі і зміст формування англомовної компетентності в читанні учнів 9 класу.....	6
1.2. Вимоги до текстів для читання і критерії їх відбору для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу.....	11
Розділ 2. Методика розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу	16
1.1. Особливості навчання читання англійською мовою учнів 9 класів школи № 85 м. Києва.	16
1.2. Вправи для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу	25
Висновки	40
Резюме	41
Summary.....	42
Список використаних джерел	43

ВСТУП

Актуальність теми полягає в необхідності розвитку умінь читання іноземною мовою учнів основної школи, зокрема 9-го класу. З розвитком сучасної педагогіки курсова робота з методики, а не з педагогіки та наростаючим значенням іноземної мови, зокрема англійської, в українському суспільстві, тема викликає високий інтерес як для дослідників у сфері освіти, так й для вчителів іноземних мов.

АМ повністю несе в собі не лише важливе політичне значення в міжнародних відносинах України, але є певним культурним феноменом, який дозволяє пізнавати особливості англійських держав через призму міжкультурної взаємодії. Згідно з Державним стандартом базової середньої освіти, датованим 2020-м роком, наскрізним умінням в усіх ключових компетентностях є такі уміння: читання з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів. [4, с. 5]

Головним чином, вміння читання з розумінням іноземною мовою є ключовим у вивченні художньої літератури, а також у міжкультурному діалозі.

Значний внесок у розвиток теоретичного та методичного аспекту формування іншомовної компетентності в читанні іноземною мовою внесли такі науковці, як С. К. Фоломкина, Н. Д. Гальскова, Н. І. Гез, В. В. Черниш, та ін. Серед західних дослідників необхідно відзначити F. Grellet, W. Grabe, F. Stoller, J. Janzen, J. Harmer, C. Wallace, N. Scott, P. Watkins та ін.

Сучасні засоби вивчення іноземних мов, такі як електронні підручники,

інтернет-ресурси та відео-джерела роблять опанування АМ доступним для усіх верств населення, що безперечно сприяє розвитку не лише міжкультурної компетентності, але й компетентності в читанні. Розвиток умінь читання англійською мовою учнів основної школи дозволить підліткам повноцінно інтегруватися в європейське суспільство.

Об'єктом дослідження є процес навчання читання англійською мовою учнів основної школи.

Предметом дослідження є вправи для розвитку умінь читання англійською мовою учнів 9-го класу.

Метою курсової роботи є дослідження методики розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9-го.

Основні завдання курсової роботи такі:

- відібрати та проаналізувати наукову і навчально-методичну літературу з проблеми дослідження;
- визначити цілі і зміст формування англомовної компетентності в читанні учнів основної школи;
- описати вимоги до текстів для читання і критерії їх відбору для розвитку умінь читання англійською мовою учнів основної школи;
- провести спостереження на уроках англійської мови в 9 класах щодо методів, прийомів і засобі навчання читання англійською мовою;
- проаналізувати автентичний навчально-методичний комплекс з англійської мови щодо текстів і вправ для навчання читання англійською мовою учнів 9 класу;
- відібрати тексти для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу;
- розробити вправи для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу;
- здійснити пробне навчання.

Задля виконання поставлених завдань були використані такі **методи дослідження:**

- відбір та аналіз літератури з теми дослідження;
- спостереження на уроках англійської мови;
- вивчення педагогічного досвіду вчителів англійської мови;
- аналіз навчально-методичного комплексу з англійської мови;
- відбір текстів для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу;
- розроблення вправ до відібраних текстів;
- пробне навчання.

Наукова новизна нашого дослідження полягає в конкретизації вимог, цілей та змісту формування англомовної читацької компетентності учнів 9 класу.

Практична цінність курсової роботи відображена у відборі текстів для навчання різних видів читання і розробці вправ для розвитку умінь читання англійською мовою учнів 9 класу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ УЧНІВ 9 КЛАСУ

1.1. Цілі і зміст формування англомовної компетентності в читанні учнів 9 класу

Насамперед, для розуміння цілей та змісту формування англомовної компетентності в читанні учнів 9 класу потрібно звернутися до Державного стандарту базової середньої освіти за 2020-й рік задля визначення вмінь, необхідних для розвитку англомовної компетентності.

Звертаючи увагу на Державний стандарт середньої освіти (2020), розвиток іншомовної компетентності учнів полягає в тому, щоб розвинути такі уміння: - використання власного мовленнєвого досвіду для вивчення іноземних мов, пояснення ролі та значення мовних явищ та системи понять, за допомогою яких формується картина світу носіїв іноземної мови, використання у разі потреби різноманітних стратегій для задоволення власних іншомовних комунікативних намірів, використання іноземних мов для розширення читацького досвіду, читацьких інтересів.

Визначаються такі орієнтири для оцінювання:

- визначення основного змісту описів подій, почуттів та побажань в особистих листах, листівках для регулярного спілкування з друзями;
- виокремлення інформації про події та емоції з прочитаних простих особистих листів, листівок, зокрема онлайн-повідомлень, розпізнання змісту стандартної кореспонденції та онлайн-дописів, що стосуються особистих інтересів;
- здійснення пошуку інформації в тексті, пов'язаному з повсякденним життям (листи, брошури);
- сприйняття важливої інформації, розміщеної на упаковках, інструкціях (приготування їжі, вживання лікарських засобів, тощо);

- визначення відповідності короткої анотації визначеній темі статті;
- виокремлення важливої інформації у простих, чітко структурованих рекламних оголошеннях у друкованих засобах, якщо в них небагато аббревіатур;
- виокремлення основного змісту простих статей на знайомі теми, розпізнання більшості фактичної інформації на знайомі теми, якщо має достатньо часу для повторного читання;
- визначення основного змісту стислих описів на інформаційних дошках, зокрема виставках, у музеях, встановлення послідовності виконання простих чітких інструкцій до побутових приладів, приготування їжі, інструкцій з техніки безпеки (зокрема інструкцій у громадському транспорті або з використання електроприладів);
- розпізнання докладного опису місць, подій, почуттів і планів у прочитаних оповіданнях, путівниках і журнальних статтях, якщо мовні засоби часто вживані у повсякденному спілкуванні, знаходження інформації в щоденнику мандрівника щодо подій, особистого досвіду та відкриттів під час подорожі, розпізнання фабули оповідань, простих новел із чіткою сюжетною лінією, у разі потреби з використанням словника;
- співвідношення змісту частини тексту із змістом тексту в цілому, використання структури та засобів зв'язності тексту для кращого розуміння аргументації;
- визначення з контексту значення окремих невідомих слів та змісту речення в цілому, якщо обговорювана тема знайома;
- підбиття висновків або прогнозів щодо змісту прочитаного тексту із заголовку;
- передбачення послідовності подій, ґрунтуючись на прочитаному початку розповіді;

- дотримання послідовності аргументації або подій у розповіді, враховуючи засоби зв'язності тексту;
- здогадка про значення невідомих слів у письмовому тексті шляхом виявлення їх частин;

До загальних цілей належать:

- сприйняття письмового тексту;
- використання ефективних стратегій сприйняття усної інформації та письмового тексту;

До конкретних результатів належать:

- розуміння прочитаної особистої кореспонденції;
- розуміння письмового тексту, здійснення пошуку необхідної інформації;
- сприйняття прочитаного тексту, виокремлення інформації та аргументації;
- читання простих чітких інструкцій;
- добір та читання текстів, якщо використані в них мовні засоби належать до сфери повсякденного спілкування;
- ідентифікація окремих фактів та здогадка про значення невідомих слів із контексту; [4, с. 160-165]

З вище зазначеного джерела стає зрозумілим, що читання відіграє значущу роль в розвитку англomовної компетентності учнів 9 класу. Як зазначає Вауліна О. М., читання – один з основних компонентів розвитку мовленнєвої діяльності школярів, один із важливих засобів формування особистості [2, с. 10].

Як зазначають Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін., під час породження мовлення думка спочатку існує в інтегральному немовному кодi (код і смислу), потім відбувається процес кодування, під час якого вона оформляється мовними засобами. У процесі читання, тобто сприймання писемного мовлення,

відбувається зворотний процес. Текст становить лінійну послідовність графічних мовних знаків, яку повинен декодувати читач [7, с. 172].

Зрозуміло, що без необхідних умінь читання вивчення іноземної мови є неможливим. Цей вид мовленнєвої діяльності є просто необхідним для опанування учнями згідно вимог чинної програми з іноземних мов. Варто згадати також й Звереву Т. Ю., яка відзначила, що в історичному плані читання з'явилося пізніше усного мовлення і стало важливим засобом спілкування та пізнання. Таким чином, уміння читання дає можливість випускникам школи у своїй подальшій роботі та навчанні користуватися іноземною літературою для пошуку певної інформації згідно майбутньої професії та спеціальності [5, с. 2].

Важливим елементом в розвитку умінь читання є розуміння самого тексту. Згідно підручника «Developing Reading Skills», розуміння письмового тексту означає виокремлення необхідної інформації з нього якомога ефективніше. Автор наводить приклад в якості перегляду дошки оголошень, щоб дізнатися, чи є розміщена реклама певного виду житла, або читаючи науково-популярний журнал, виділяючи ту інформацію, яка представляє найбільший інтерес. Розміщення певного оголошення на тій самій дошці оголошень демонструє виконання головної мети читання. В першому випадку, читач просто відкине усю непотрібну інформацію, а в другому потрібне детальне розуміння інформації, оскільки усвідомлення суті тексту буде недостатньо. [20, с. 3]

В «Методиці навчання іноземних мов і культур» визначаються освітня, розвивальна та виховна цілі, які підпорядковуються практичній меті. Освітня ціль полягає в передбаченні набуття учнями різноманітних знань та отримання пізнавальної інформації з текстів, формування в них навчальних умінь та стратегій читання. Розвивальна мета передбачає розвиток когнітивних процесів в школярів під час читання, а саме уваги, слухового сприйняття, різних видів зорової пам'яті, уяви та мислення. Виховна мета передбачає виховання в школярів культури читання, а також емоційно-ціннісного ставлення до прочитаного. [6, с. 377]

Автор підручника «Teaching and Researching Reading» також наводить приклади цілей для читання:

- Читання задля пошуку звичайної інформації;
- Читання заради швидкого перегляду інформації;
- Читання для вивчення текстів;
- Читання для об'єднання інформації;
- Читання для письма, або для пошуку інформації, яка призначена для письма;
- Читання для рецензування текстів;
- Читання для загального розуміння; [21, с. 7]

Читання оцінюється як один із рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Звертаючись до словника Азімова Е. Г., однією з найважливіших цілей навчання мов серед усіх цілей є формування здатності абсорбувати та фільтрувати інформацію зафіксованого тексту. Це, в свою чергу, дозволяє використовувати англійської мови у різноманітних видах діяльності [1, с. 346-347].

1.2. Вимоги до текстів для читання і критерії їх відбору для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу

Важливим аспектом питання розвитку вмінь читання іноземною мовою є урахування вимог до текстів для читання та принципи й критерії їх відбору.

Так, С. К. Фоломкіна відзначила такі навчальні функції текстів для читання [14, с. 18-22]:

- функція тренування;
- функція розвитку усного мовлення;
- функція смислового сприйняття тексту;
- функція збагачення й розширення лексичних знань.

Варто також звернути увагу й на автентичність художніх текстів. Як відзначає Носонович Є. В., автентичний матеріал – це усні і письмові тексти, а також інші предмети культури, які є реальним продуктом носіїв мови, які не призначені для навчальних цілей, що не адаптовані для потреб учнів з урахуванням їх рівня володіння мовою. [10, с. 18-23]

Добирати автентичні тексти треба таким чином, щоб вони відповідали віковим особливостям учнів. Враховуючи сьогоденні реалії, вивчення англійської мови є ключовим для інтеграції в європейське суспільство. Під час роботи з текстовими завданнями, їх необхідно розділяти за кількома етапами: дотекстовим, текстовим та післятекстовим.

Гальскова Н. І., звертаючи увагу на експериментальні перевірки, зазначає, що найбільш легкими для сприйняття є зразки художньої літератури, які відповідають таким вимогам:

- інформативна змістовність;
- наявність однієї сюжетної лінії з простим та послідовним викладом інформації;
- логіка викладу, що відповідає законам побудови даного типу тексту;

- заголовок, що відповідає змісту тексту;
- наявність вступної частини, що включає базову для розвитку сюжету інформацію та висновок;
- легко відокремлюваного при читанні семантичного зв'язку між смисловими частинами тексту; [3, с. 238]

Мета дотекстового етапу полягає насамперед в формуванні вмінь смислової антиципації, яка являє собою підготовку до сприйняття тексту. Для цього використовуються завдання, які являються певним введенням до тексту. Як правило, перед початком роботи над текстом потрібно дати комунікативне завдання учням, яке спрямоване на стимуляцію розумової активності під час читання матеріалу.

Головне завдання текстового етапу – забезпечення розуміння тексту й застосування вже засвоєного мовного та мовленнєвого матеріалів. Для цього учні отримують вправи, спрямовані на пошук необхідної мовної та змістової інформації.

Заключним, післятекстовим етапом є вдосконалення всіх форм усного мовлення. Для виконання цього завдання можна застосовувати рольові ігри та презентації, стимулювати проблемну ситуацію, продукуючи дискусію.

Як зазначає Редько В. Г., автентичні тексти на занятті з англійської мови повинні виконувати такі необхідні функції:

- інформативну (подавати відомості про англійськомовні країни і про англійську мову);
- стимулюючу (розвивати пізнавальну активність і творчість студентів);
- інтегративну (спиратися на знання студентами інших предметів і їхній досвід)
- виховну (сприяти розвитку особистості студентів і формувати інтерес до предмета);
- контролюючу (перевіряти знання, навички та вміння студентів) [12, с. 55]

Наталин В. П. демонструє такі змістові аспекти автентичного навчального тексту: культурологічний, інформативний, ситуативний, національної

ментальності, реактивний, оформлення й автентичність навчальних завдань до текстів [9, с. 51]

Добір текстів для 9-го класу здійснюється шляхом орієнтації на вікові особливості, інтереси учнів, сучасну культуру та сьогодення. Головна мета автентичного тексту – це викликати інтерес та захоплення учня. Головною перевагою автентичних текстів є те, що вони є прикладом комунікативної взаємодії.

Е. Н. Соловова звертає увагу на такі рекомендації щодо об'єму тексту:

- Варто розуміти, що в житті зустрічаються різні тексти. Записка, реклама та оголошення теж вважаються текстами, які передають певну інформацію. Ця інформація може бути надзвичайно важливою, що може згодом допомогти;
- Занадто довгі тексти втомлюють, а тому заздалегідь формують думку про неможливість їх засвоєння;
- Лише на коротких текстах неможливо формувати більшість видів читання, необхідних для реальної діяльності, в тому числі й навчальної (підготовки до доповіді, повідомлення до теми, тощо);
- Короткий текст може бути інформативним, проте великий текст – ні;
- Об'єм тексту може визначатися за форматом. Графіки, таблиці та схеми також є інформативними текстами;
- Іноді простіше прочитати довгий текст, ніж розібратися в схемі. «Простіше» не означає «краще»; Також дослідниця надає рекомендації щодо тематики тексту:
- Необхідно переконатися в тому, що тематика навчальних текстів в обраному базовому навчально-методичному комплексі співвідноситься з вимогами навчальних програм;
- У випадку неповного відображення програмних вимог в НМК включати тексти з інших джерел;

- З урахуванням реальних потреб тих, хто навчається та особливостей навчального закладу можна розширювати та частково видозмінювати тематику навчальних текстів; в такому випадку необхідно закріпити ці зміни в рамках шкільної програми з ціллю збереження єдиних вимог в рамках школи;
- Співвідносити тематику з реальними віковими інтересами та потребами тих, хто навчається, з єдиними завданнями виховання, освіти та розвитку особистості; [13, с. 149-151]

Автор підручника «100 Ideas for teaching English» також пропонує надає власні рекомендації стосовно читання. Наприклад, вона радить завжди мати при собі копію тексту, яку можна продемонструвати на дошці під час уроку. Зокрема, автор свідчить, що часто найефективнішим рішенням буде створити власний текст, який містить стільки прийомів, скільки підходить для класу, проте якщо це не є можливим, варто обрати саме той, який має правильну тональність, оскільки дуже складні переконливі твори є занадто витонченими для оцінки багатьма учнями. [15, с. 42]

Оцінюючи системний підхід до навчання читання, враховуючи засоби та способи даного процесу комунікативної діяльності, Гальскова Н. І. відзначає, що система роботи над видом читання передбачає такі елементи:

- Підготовча робота над компонентами читання (мовними засобами та прийомами читання);
- Практика у відповідному виді читання;

Також автор відзначає, що система вправ в читанні реалізується завдяки організації трьох етапів роботи над текстом:

- Передтекстові завдання, що спрямовані на опанування засобів та способів читання;
- Читання тексту;
- Післятекстовий етап перевірки та оцінки отриманого результату; [11, с. 182]

Автентичні тексти діляться на кілька категорій. Як зазначають Т. Є. Єременко, О. М. Трубіцина, І. О. Лук'яненко, А. А. Юмкуруз, посилаючись на дослідників Н. Д. Гальскову та Н. І. Гез, вони діляться на такі типи:

- художні (пісні, казки, розповіді, новели, комікси, драматичні твори, загадки, вірші, сценарії, п'єси);
- прагматичні (телефонні розмови, рецепти, інструкції, етикетки, листи, телеграми, короткі біографії, факси, реклама, повідомлення, розклад, програми передач, оголошення);
- публіцистичні (короткі репортажі, статті (газетні), науково-популярні статті, інтерв'ю) [8, с. 24].

Отже, головними вимогами до текстів для читання та критеріями їх відбору для розвитку вмінь читання англійською мовою є інформативність, тобто подання певних відомостей щодо комунікативної ситуації, стимуляція активності та творчого потенціалу учнів, інтегративність, яка полягає в спиранні на попередній досвід учнів не лише з інших шкільних предметів, але й з особистого життя, а також контроль над перевіркою знань, вмінь та навичок учнів. Ще одним важливим критерієм є відмова від спрощення або якихось інших змін автентичного тексту.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ВМІНЬ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 9 КЛАСУ

1.1. Особливості навчання читання англійською мовою учнів 9 класів школи № 85 м. Києва

Під час виробничої практики з англійської мови студенти-практиканти, які викладали в 9-х класах, використовували навчально-методичний комплекс Focus 2 (2nd edition), який складається з підручника, книжки для вчителя та робочого зошита. Підручник розрахований на рівень A2 та B1 що свідчить про те, що підручник орієнтований для викладання в закладах освіти з поглибленим вивченням англійської мови. Також під час практики використовувався інтернет-ресурс Pearson English Portal, в який було вивантажено з навчальними матеріалами підручника та робочого зошита. Підручник містить вправи з кількох аспектів: граматики, лексики, аудіювання, читання, письмо, а також говоріння в формі діалогічного та монологічного мовлення. Вправи з цих аспектів значно сприяють покращенню рівня володіння англійською мовою.

Звертаючи увагу на тематичні розділи підручника, варто відзначити, що вони є надзвичайно різноманітними. Підручник складається з 12-ти тематичних розділів, наприклад, “The arts”, “Science and technology”, “Well-being” тощо. Тематика підручника відповідає тематиці чинної програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. Як було вказано вище, кожен з цих розділів поділений на окремі аспекти задля комфортного та зручного опрацювання матеріалу. Кожен розділ починається з опрацювання лексики протягом двох уроків, а згодом плавно переходить у вивчення нового граматичного правила. При цьому порядок вивчення певного аспекту, а відповідно й оволодіння окремими видами компетентностей може дещо відрізнятись в залежності від планування в розділі підручника. Так, наприклад, у 8-му розділі “Well-being” підрозділ з граматичного

аспекту використовується двічі – вперше після вивчення лексики, а вдруге – після підрозділу з навчання читання.

Звернувши увагу на зміст підручника, можна зробити висновок, що він є надзвичайно гнучким, зручним та інформативним у використанні. Кожному з вище названих аспектів приділено значну увагу задля опанування тієї, чи іншої теми.

Безперечно, перевагами цього підручника є орієнтація на розвиток усіх необхідних аспектів оволодіння англійської мови – граматики, лексики, письмо, читання, аудіювання, говоріння. Оволодінню цих компетентностей також сприяють різноманітні вправи певного спрямування в залежності від розділу, що вивчається.

Говорячи про автентичні матеріали, представлені в підручнику, то вони повністю відповідають віковим особливостям учнів – в підручнику представлені автентичні тексти, зображення та аудіозаписи, які являли собою зразок комунікативної взаємодії в реальному житті. Задля опрацювання автентичних текстів яскраво виражені дотекстовий, текстовий та післятекстовий етапи, що є надзвичайно важливим для послідовного оволодіння уміннями читання англійською мовою.

Підручник Focus 2 (2nd edition) відповідає сучасним стандартам викладання англійської мови, а також Державному стандарту базової середньої освіти за 2020-й рік. Матеріали є повністю англomовними, що в значній мірі сприяє зануренню у процес вивчення англійської мови.

Проте були помічені й деякі недоліки в цьому підручнику. Так, наприклад, як згадувалося вище, порядок опрацювання аспектів згідно певного розділу різниться через певну неструктурованість розділів під час засвоєння нового матеріалу.

Особливу увагу приділено розвитку вмінь читання: у кожному розділі в підручнику виділяється два уроки на опрацювання автентичних текстів. Вправи, які використовуються під час роботи над читацьким аспектом, включають в себе

зображення, які включені в дотекстовий, текстовий та післятекстовий етапи відповідно. Пропонуються тексти для ознайомлювального та вивчаючого читання. Розглянемо вправи з навчання читання з теми «Well-being», за якою ми працювали з учнями під час виробничої практики в 9-Б класі.

Підрозділ з навчання читання розпочинається із завдання, в якому зображено графік разом з тематичними малюнками у завданні, в якому необхідно встановити відповідність між містами та малюнками. Ця вправа виконується на дотекстовому етапі, розвиває в учнів механізм антиципації, використовується для введення учнів у контекст, ймовірного прогнозування змісту тексту, який учні читатимуть. Учні також тренуються коректно вимовляти англійські географічні назви [19].

Look at the graph about air pollution. Which photo shows Los Angeles, which – Stockholm and which – Beijing?

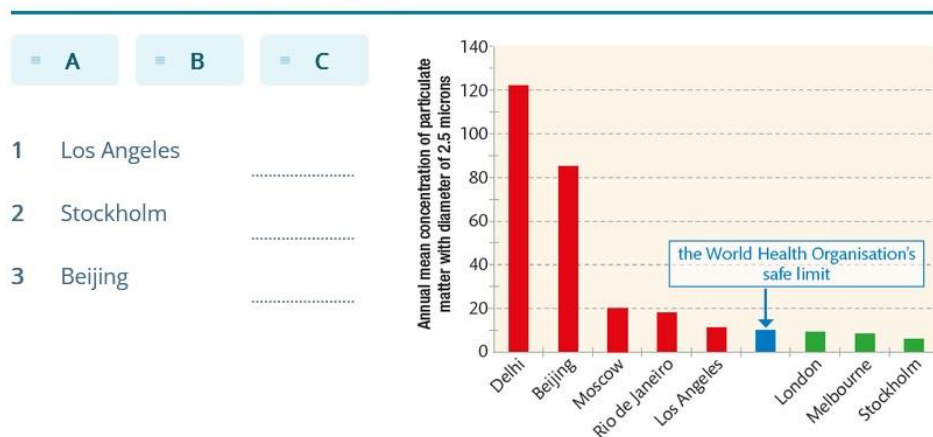

Рис. 2.1.1. Вправа на визначення відповідності забруднення повітря

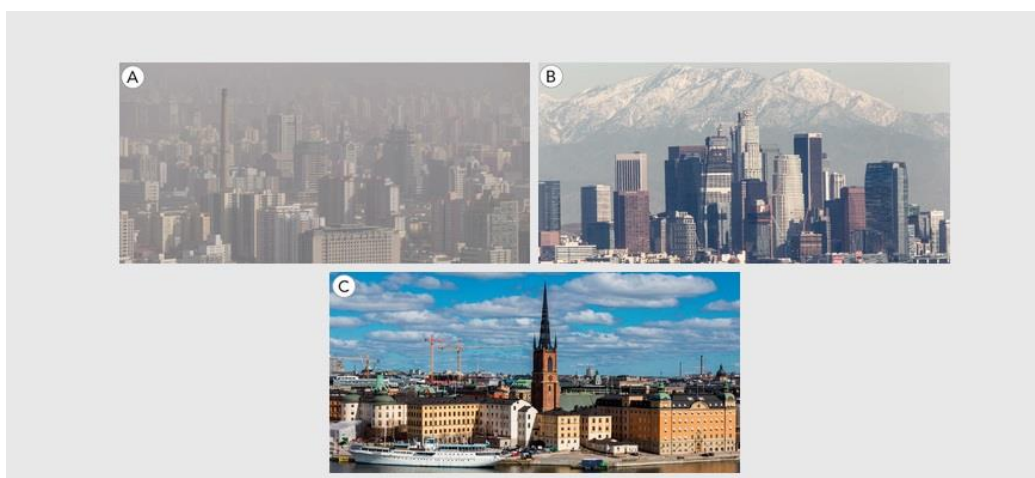

Рис. 2.1.2. Тематичні зображення до передтекстової вправи

Наступна вправа, представлена у підручнику, також виконується на дотекстовому етапі. Учні обговорюють причини забруднення повітря, проблеми зі здоров'ям, викликані забрудненням повітря, шляхи зниження забруднення повітря. Основний фокус спрямований підготовку до читання та уведення в тематику, зняття смислових труднощів. Вправа комунікативна, продуктивна, готує до сприйняття і розуміння змісту тексту [19].

SPEAKING Discuss what you know about:

- 1 the causes of air pollution.
- 2 the health problems caused by air pollution.
- 3 ways of reducing air pollution.

Рис. 2.1.3. Рецептивно-продуктивна комунікативна вправ дотекстового етапу

Отже, після виконання перших двох вправ, учні переходять до читання тематичного тексту. Текстовий етап включає в себе також комунікативно-рецептивну вправу, яка включає в себе три запитання запитання, відповіді на які учні мають знайти в тексті. Текст пропонується для навчання вивчаючого читання. Головним чином, учні повинні перевірити знайдену інформацію та порівняти її зі своїми знаннями з теми, які вони обговорювали перед читанням [19].

Read the text and check your ideas from Exercise 2. What do you think about the Smog Free Tower?

- 1 The causes of air pollution
- 2 The health problems caused by air pollution
- 3 Ways of reducing air pollution

Рис. 2.1.4. Комунікативно-рецептивна вправа до тексту «The Smog Free Tower»

The city of Beijing has such a big problem with its air quality that there are days when you can't see the buildings on the other side of the street. According to Nature Magazine, air pollution is responsible for three million deaths per year, and most of these deaths are in Asia. More and more people suffer from chest pain and have difficulty breathing. Children and the elderly are most at risk.

The 'Smog' - a blend of the words 'smoke' and 'fog' - is mainly caused by car exhaust fumes, factory smoke and dust storms from local construction projects. To protect themselves from the unhealthy effects of pollution, people wear face masks and children play sports indoors.

Last week, a Smog Free Tower was erected in the arts district of Beijing. It is part of an air purifying project by Daan Roosegaarde from Holland and is designed to take in smog and release clean air. The seven-metre-high tower resembles the kind of air purifier you may have in your house. Roosegaarde describes it as the largest smog vacuum cleaner in the world.

The Smog Free Tower was created by Roosegaarde and a green tech company in the Netherlands. It runs on renewable power. Smog particles that are dangerous to health are collected and stored inside the tower. The tower then blows out cleaner air. Roosegaarde uses the collected smog particles to make jewellery. When you buy a Smog Free Ring or a pair of cufflinks, you buy 1,000 cubic metres of clean air.

Roosegaarde got the idea for the Smog Free Project when he visited Beijing in 2013. One day he looked out of his hotel window and he simply couldn't see anything. The city had disappeared under a thick layer of smog.

Roosegaarde's project has the support of the Chinese Ministry of Environmental Protection, who have requested towers in four other cities. Roosegaarde is planning to set up 800 of his giant air purifiers in parks all over China to raise awareness of the huge problem of pollution. He believes that both citizens and the government need to work together to fight pollution. His dream is that in ten to fifteen years from now, we won't need his towers anymore.

Рис. 2.1.5. Текст під назвою «The Tower That Sucks in Smog and Spits Out Clean Air» для навчання вивчаючого читання

Післятекстовий етап включає в себе два завдання: перше вимагає від учнів надати повні відповіді на спеціальні запитання щодо тексту, а друга вправа передбачає заповнення пропусків у реченнях інформацією з прочитаного тексту.

Answer the questions with words from Exercise 6.

- 1 Who suffers most from worsening air pollution?
- 2 What sort of things do people do to avoid polluted air?
- 3 How does a 'Smog Free Tower' work?
- 4 What sort of things can you make with smog particles?
- 5 What motivated Roosegaarde to design the Smog Free Tower?
- 6 How does Roosengaarde's project develop?

Рис. 2.1.6. Вправа із запитаннями щодо основного змісту тексту

Read the text again and complete the notes.

- 1 Number of people dying of air pollution: a year
- 2 Symptoms of health problems caused by air pollution: and
.....
- 3 Name of the Smog Free Tower's inventor:
- 4 The Smog Free Tower's height:
- 5 Type of energy used by the tower:
- 6 Number of towers to be placed in China:

Рис. 2.1.7. Вправа на заповнення пропусків інформацією з тексту

Під час виробничої практики я відвідав і проаналізував уроки таких вчителів школи № 85 м. Києва: Мамушева Г. М., Зарицька Г. В., Волчанська С. І. Найбільше мені сподобалися уроки вчителів Зарицької Г. В. та Мамушевої Г. М. Уроки цих фахівців особливо підкреслювали необхідність вчителя стимулювати учнів до активної мовленнєво-розумової діяльності ~~роботи~~ на уроці, пропонуючи

цікаві форми роботи і взаємодії під час занять, роблячи їх цікавими та не схожими один на одний.

Уроки Зарицької Г. В. були змістовними, інтерактивними, що в свою чергу забезпечувало підтримання інтересу учнів. Проте, на жаль, увагу читанню було приділено доволі поверхово, оскільки це були дистанційний уроки з обмеженнями в 25 хвилин замість традиційних 45-ти. На уроці учні заповнювали пропуски у реченнях інформацією, одержаною з тексту, який прочитали вдома:

Mystery shopping – a type of market research

Kara, 19, a university student, has a very unusual part-time job. She works as a mystery shopper. What does she do? One day she buys a pair of glasses at , another day she has a meal in a restaurant. She looks like an average customer, but after the visit she writes a report about the place and sends it to the company's office. This is how the shops and restaurants get information about their goods or services and whether

..... is not satisfied.

'It's the perfect job for me', explains Kara. ' Going shopping has always been my hobby but I

don't have money to buy what I like. With this job I can have a free meal in an elegant restaurant or get some designer clothes. Mystery shopping also gives me

..... interesting to do at weekends and during my lunch hours.'

Market Force, the company which employs people like Kara, says: 'Mystery shoppers

..... once a month. To make sure that our employees are honest and reliable,

we sometimes send shoppers to the same place'.

Рис. 2.1.8. Післятекстова вправа на заповнення пропусків у реченнях

Потрібно відзначити один з уроків Вікторії Ліщук – студентки-практикантки з Київського національного лінгвістичного університету, яка викладала англійську мову в 9-А класі. На її уроці розглядався матеріал, який був зазначений вище. Також, під час уроку використовувалась презентація в Powerpoint. Мені сподобалося використання засобів мультимедіа, оскільки, на

мою думку, їхнє використання підсилює інтерес та ентузіазм учнів взаємодії під час уроку.

Дотекстовий етап роботи з текстом для читання на уроці Вікторії починався з вправи, в якій потрібно було визначити міста за фотографіями. Загалом, процес не відрізнявся від специфіки виконання, зазначеної вище.

Зміст текстового етапу полягає в читанні тексту з метою глобального розуміння. В першу чергу, учні отримали комунікативно-рецептивне завдання. Для виконання цього завдання використовувався матеріал у вигляді презентації PowerPoint. Учні виконували вправу, щоб перевірити свої прогнозування щодо змісту тексту. Загалом, в учнів не спостерігалось жодних труднощів, хоча були наявні певні прогалини з лексичного матеріалу.

The screenshot shows a PowerPoint slide titled "Causes of Air Pollution". The slide lists nine causes of air pollution:

1. The Burning of Fossil Fuels
2. Industrial Emission
3. Indoor Air Pollution
4. Wildfires
5. Transportation
6. Open Burning of Garbage Waste
7. Construction and Demolition
8. Agricultural Activities
9. Use of chemical and synthetic products

The slide includes several images: a person spraying a field, a person wearing a mask and gloves, a large fire, a busy highway with many cars, and industrial smokestacks.

The screenshot shows a PowerPoint slide titled "Health problems caused by air pollution". The slide contains the following text:

Exposure to air pollution can affect everyone's health. When we breathe in air pollutants, they can enter our bloodstream and contribute to coughing or itchy eyes and cause or worsen many breathing and lung diseases, leading to hospitalizations, cancer, or even premature death.

The slide also features a diagram illustrating the effects of air pollution on the human body, divided into two categories:

- SHORT TERM EFFECTS:** HEADACHE, NOSE, THROAT, EYES INFLAMMATION, COUGHING, PAINFUL BREATHING, PNEUMONIA, BRONCHITIS, SKIN IRRITATION.
- LONG TERM EFFECTS:** AFFECTS CENTRAL NERVOUS SYSTEM (HEADACHE, ANXIETY), CARDIOVASCULAR DISEASES, RESPIRATORY DISEASES (ASTHMA, CANCER).

Рис. 2.1.9. Тематичні слайди до текстового етапу

Після текстовий етап передбачав виконання двох вправ — відповіді на запитання та заповнення пропусків у реченнях.

Отже, проаналізувавши урок Вікторії Ліщук, вважаємо, що урок було проведено з урахуванням етапності роботи з текстом для читання. До недоліків можна віднести лише нерівномірне розподілення часу між етапами, оскільки дистанційний урок мав обмеження в 25 хвилин.

1.2. Вправи для розвитку вмінь читання англійською мовою учнів 9 класу

Тексти, представлені у поданому розділі, були відібрані для учнів 9-го класу з метою розвитку у них умінь читання іноземною мовою. Вони є зразками реальної комунікації, розвивають усне мовлення учнів на основі прочитаного тексту, збагачує та розширює знання учнів з різних сфер життя. Тексти відбиралися за такими критеріями: інформативність, стимуляція активності та творчого потенціалу учнів, інтегративність з опором на досвід в повсякденному житті, а також контроль над перевіркою знань, вмінь та навичок учнів. Вправи розроблялися таким чином, щоб задіяти комунікативні навички учнів з наступним контролем над розумінням змісту тексту. Текстове наповнення відповідає віковим категоріям учнів, оскільки воно наділяє інформацію, яка характерна для повсякдення – вирізки зі статей, листи, зразки діалогічного мовлення тощо. Тексти відповідають рівню володіння іноземною мовою учнів 9-го класу, а саме рівню А2-В1. Текстове наповнення сприяє повному розумінню змісту, тому воно не потребує спрощення. Для практичного аспекту були відібрані автентичні тексти для вивчаючого читання.

Перший текст, для якого були розроблені вправи, є автентичним зразком мовлення для розвитку умінь читання англійською мовою. Текст «The Pueblo people of the four corners» був взятий з автентичного підручника *Eyes Open 4*, який розрахований на рівень В1, і враховує вікові особливості та інтереси учнів 9-го класу. На матеріалі цього тексту учні вправлялись у вивчаючому читанні. Представлений текст відображає краєзнавчий матеріал мови країни, що вивчається, а також містить культурологічну інформацію. Вправи були розроблені таким чином, щоб задіяти комунікативні здібності учнів, зацікавити їх в читанні нової інформації, розширити лексичний багаж тощо [16, с. 81].

THE PUEBLO PEOPLE OF THE FOUR CORNERS

Cliff Palace, Mesa Verde Park

Balcony House

Mesa Verde National Park covers more than 80 square miles of the Four Corners region of the United States, where the **borders** of Utah, Colorado, Arizona and New Mexico meet. It was once the home of the Pueblo people, a Native American civilisation famous for its amazing cliff **dwelling**s. The best examples of these incredible homes can be seen in the walls of the park's spectacular **canyons**.

The Four Corners is a landscape of extremes – hot and dry in summer, covered in snow in winter. It isn't an easy place to live, but the Pueblo people made their home here and farmed the land for over 700 years, from 600 to 1300 AD. They built complicated 'villages' (their name comes from the Spanish word for village, *pueblo*) where hundreds of people shared the protection of their strong stone walls. Early European **settlers** in North America were amazed by their building ability.

The Cliff Palace is the largest Pueblo cliff dwelling in the park. It's best seen from above, where the building will leave you thinking about how these people could have built such complex houses. The most interesting of all the houses is the Balcony House. It is made up of 40 rooms, connected by long, narrow tunnels and built around a series of shared spaces and can only be visited with a guide. You have to be ready to climb – the only door into the house is at the top of a ten-metre high wooden ladder! When the Pueblo people lived here, they would have entered their homes by climbing ladders and ropes up the steep cliff wall. Once inside, they would have pulled the ladder into the house in order to protect themselves from enemies.

Exploring the **maze** of tunnels and rooms, you really start to understand what life must have been like for the Pueblo people so long ago. As you stand at the edge of the cliff, looking down into the canyon below and listening to the silence of nature, it's easy to imagine that you have travelled back in time.

FACT! *The Pueblo people's houses in Charco Canyon were the tallest buildings in the USA until the 19th century.*

81

Рис 2.2.1. Текст під назвою «The Pueblo People of the Four Corners»

Етап. Прийом	Зміст роботи
<p>Етап 1. Дотекстовий етап. Підготовка до читання тексту.</p> <p>Прийом 1. Уведення учнів у контекст теми «Weird and wonderful»,</p>	<p>T: The world is extremely rich in interesting and sometimes strange places. The ruins of civilizations can be observed all around the world that existed thousands of years ago. Many of these places disappear without a trace, but some turn into a good reserve or park. Dear students, do you like to visit nature reserves or parks? What kind of ancient civilizations you're aware of? Have you ever visited</p>

<p>виконання рецептивно- комунікативної вправи на розвиток мовної антиципації.</p>	<p>a place like this?</p> <p>S: (Надають відповіді на запитання вчителя)</p> <p>T: That's great! It seems that you know a lot about ancient places! So, guys, you are going to read interesting information about one particular place. But, at first, let's discuss some questions for this topic, shall we?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● What traditional parks and nature reserves in Ukraine do you know? ● Have you ever visited the ruins of a particular culture in Ukraine? ● Have you ever heard of excavation sites or nature reserves in the United States or Great Britain? <p>S: (Обговорюють питання, діляться власними знаннями)</p>
<p>Прийом 2. Пояснення вчителя, зняття фонетичних та лексичних труднощів</p>	<p>T: Nicely done! It was curious to listen to your knowledge. So, my dear, we are going to read the text about the Mesa Verde National Park in USA! Before diving into the text, let's work on our vocabulary. Let's write down the words and their definitions to our dictionaries!</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Border /'bɔ:.dər/ – кордон, межа [<i>a boundary especially of a country or state</i>]; ● Square mile /skweər maɪl/ - квадратна миля [<i>an unit which is used in US to measure the area</i>]; ● Dwelling /'dwel.ɪŋ/ - дімівка [<i>a house or place to live in</i>]; ● Canyon /'kæn.jən/ - каньйон, ущелина [<i>a large valley with very steep sides and usually a river flowing along the bottom, particularly met in US</i>]; ● Pueblo /'pweɪb.ləʊ/ - пуебло [<i>a North American Indian settlement of the south-western US, especially one consisting of multistoreyed adobe houses built by the Pueblo people, a member of any of several groups of Native Americans from</i>

Прийом 3.

Виконання вправи у вигляді перехресного тесту

the southwestern US];

- Settler /'set.lər/ - поселенець [*a person who arrives, especially from another country, in a new place in order to live there and use the land*];
- Maze /meɪz/ - лабіринт [*a complex network of paths or passages, labyrinth*].

S: (Записують нові слова та дефініції у словник)

T: Okay, students, now let's check how do you understand new words! Here is a table with new words and their definitions. Match the correct definitions with certain words!

1. Pueblo;	a. <i>a house or place to live in;</i>
2. Maze;	b. <i>a person who arrives, especially from another country, in a new place in order to live there and use the land;</i>
3. Border;	c. <i>a complex network of paths or passages, labyrinth;</i>
4. Settler;	d. <i>a North American Indian settlement of the south-western US, especially one consisting of multistoreyed adobe houses built by the Pueblo people, a member of any of several groups of Native Americans from the southwestern US;</i>
5. Square mile;	e. <i>a large valley with very steep sides and usually a river flowing along the bottom, particularly met in US;</i>
6. Canyon;	f. <i>a boundary especially of a country or state;</i>
7. Dwelling;	g. <i>an unit which is used in US to measure the area;</i>

<p>Етап 2. Текстовий етап</p> <p>Приєм 1. Ознайомлення учнів з завданням</p> <p>Приєм 2. Читання тексту</p>	<p>T: So, you're all caught up. It's time to get acquainted with the information from the text! And, while you are reading it, try to examine the following questions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Where is the Mesa Verde National Park located? • What is The Four Corners? • Who were the Pueblos? • What was the name of the Pueblo's largest cliff dwelling? <p>S. (Читають текст)</p>
<p>Етап 3. Післятекстовий етап</p> <p>Приєм 1. Відповіді на запитання до тексту</p> <p>Приєм 2. Виконання завдання альтернативного вибору</p>	<p>T: Nicely done! So, guys, are you ready to answer to these questions?</p> <p>S: (Дають відповіді на запитання стосовно тексту)</p> <p>T: Okay, guys, you did well! Now, let's revise the text and do another exercise, shall we? You have to choose whether the statement is true or false:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Four Corners is the region where the borders of Utah, Ohio, Colorado and New Mexico meet; • The Four Corner is an area with severe climate; • Pueblo people inhabited this land from 600 to 1300 AD; • The colonists from Europe were surprised by the Pueblos' building abilities;

	• The Balcony House was made of 30 rooms;• Pueblo people used ladders to enter their houses; S: (Виконують завдання)

Наступний автентичний текст для навчання вивчаючого читання був відібраний з підручника Across Culture. Зміст тексту під назвою «Climate extremes» полягає в ознайомленні учнями матеріалу щодо кліматичних та стихійних лих, які поширені в англomовних країнах світу. Представлений текст було обрано по причині наявності інформації пізнавального характеру, яка також містить певні смислові та мовні труднощі, тому вимагає повного та точного розуміння інформації. Текст відповідає віковим особливостям та інтересам учнів, а також стимулює до подолання мовних та смислових труднощів. Розроблені вправи задіюють учнів в опрацюванні тексту, розширюють пізнання щодо згаданої теми тексту. [18, с. 28-29].

Climate extremes

How does the weather affect your day-to-day life? Does it influence what clothes you put on? Whether you put an umbrella in your bag or not? In certain parts of the world, people's actual survival depends on the way that they adapt their lives to the extreme weather conditions of their environments.

Extreme heat

Temperatures in the Australian outback - the central desert area of Australia - can often exceed 50 °C for the summer months. New houses are sometimes specifically situated towards the east or west, to avoid the summer sun. Their roofs are insulated to stop heat getting in, and their wood is specially treated to resist the heat. Due to the strength of the sun over

this part of the world, Australia has the highest rate of skin cancer in the world. Since 1981, there has been an official campaign by the Australian government to encourage Australians to protect their skin from the sun. Forest fires are another result of consistently high temperatures. These have become more and more common in the past few years, even happening around the city of Sydney.

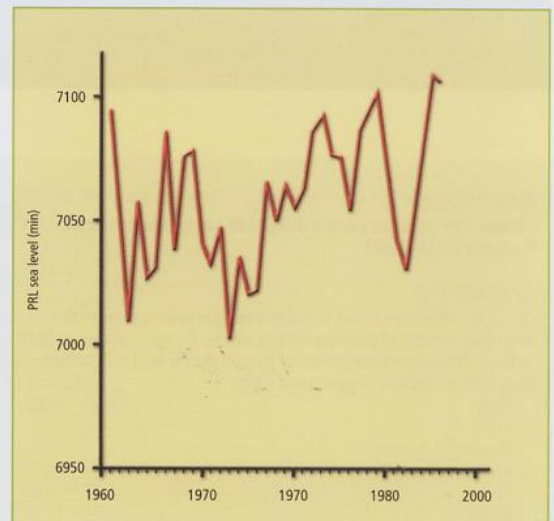
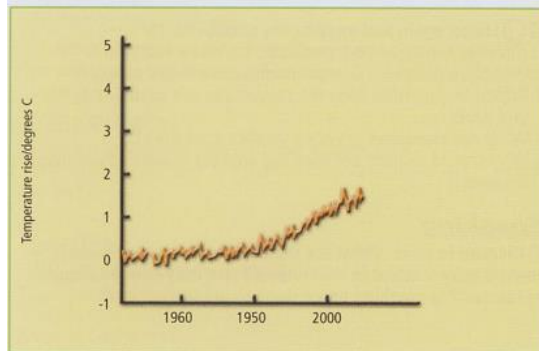
Snow and extreme cold

Valdez in Northern Alaska is used to battling against the elements. The town was relocated in 1964 after an earthquake and tidal wave completely destroyed it, and it currently has the record snowfall for the whole continent of North America - 7.7 metres per year. Snow and ice are part of daily life for Alaskans. Many towns, including the state capital Juneau, are accessible only by sea or by air, as roads either don't exist or are blocked for most of the year. Some houses are built without excavating any foundations, and most have special strong roofs to support the snow, and features such as windows that only open inwards so that they aren't ripped off by the Arctic wind.

Change in sea level in Newlyn, Cornwall, UK

Global temperature rise due to greenhouse gas emissions

Hurricanes

Thanks to its coastal location and tropical climate, Florida is the American state most regularly hit by hurricanes. On average a hurricane happens along the Florida coast every 3 years. Most cause some damage to buildings and vehicles but some, such as Hurricane Andrew in 1992, can cause devastation. Andrew was the worst hurricane in America's history and caused 65 deaths and \$26 billion worth of damage to property. Not surprisingly, Floridans spend a lot of money protecting their homes from hurricane damage. They

prefer concrete walls to wooden or metal constructions, and most windows and doors have hurricane shutters. Some new houses are also being built with special reinforced rooms for sheltering from hurricanes.

Tornadoes

Tornadoes happen during storms when warm air and strong winds begin to spin upwards. These distinct funnel-shaped winds can cause great damage along their paths. Central states such as Kansas and Oklahoma see the majority of the USA's tornadoes. In fact, there is a famous tornado 'route' through ten midwestern states which is known as 'Tornado Alley'. Homes in that area often have storm cellars where families can shelter from the weather.

Earthquakes

The San Andreas Fault is a break in the Earth's crust that lies underneath California, causing several small earthquakes every year. Most of the earthquakes are not even noticeable, and the last large one happened in 1994. However, a catastrophic earthquake nearly destroyed San Francisco in 1906. Scientists say that it is possible that another massive earthquake may happen in the future, but they predict that they will recognise the warning signs years before it happens. As a precaution against earthquakes, some older buildings in Californian cities are being pulled down, and there is very little new building along the fault line itself.

Рис. 2.2.2. Текст під назвою «Climate extremes»

Етап. Прийом	Зміст роботи
<p>Етап 1. Дотекстовий етап. Підготовка до читання тексту.</p> <p>Прийом 1. Уведення учнів у контекст теми «Climate extremes»,</p>	<p>T: The weather always brings changes. It can bring a harvest, and it can also cause a lot of trouble. However, some places are known for suffering from constant bad weather. Dear students, what do you know about natural disasters? How many of them do you know? Have you ever observed such climate extremes?</p>

<p>виконання рецептивно- комунікативної вправи на розвиток мовної антиципації.</p> <p>Прийом 2. Пояснення вчителя, зняття фонетичних та лексичних труднощів</p>	<p>S: (Надають відповіді на запитання вчителя)</p> <p>T: Guys, today you will read some interesting information about weather conditions. But, at first, let's talk a bit about this topic:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● What areas in Ukraine are most likely to experience climate extremes in your opinion? ● What types of natural disasters can be seen in Ukraine? ● Have you heard about famous cases of natural disasters all around the world? <p>S: (Обговорюють питання, діляться власними знаннями)</p> <p>T: Great work! It was curious to listen to your knowledge. Now, we are going to read the text about climate extremes all around the world. But, before reading, let's write down unfamiliar word and their definitions in our dictionaries.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Devastation /,dev.ə'steɪ.ʃən/ – руйнування [<i>damage and destruction</i>]; ● Insulate /'ɪn.sjə.leɪt/ - ізолювати [<i>to cover and surround something with a material or substance in order to stop heat, sound, or electricity from escaping or entering</i>]; ● Inwards /'ɪn.wədz/- всередину [<i>towards the interior of something</i>]; ● Concrete /'kɒŋ.kri:t/ - бетонний [<i>made by mixing up the cement, sand, small stones and water</i>]; ● Hurricane /'hʌr.ɪ.kən/ - ураган, буревій [<i>a violent wind that has a circular movement, especially in the West Atlantic Ocean</i>]; ● Crust /krʌst/ - шар, покриття [<i>a hard outer covering of something</i>]; ● Route /ru:t/ - шлях, маршрут [<i>a particular way, path or direction between places</i>]; <p>S: (Записують нові слова та дефініції у словник)</p>
--	---

Приєм 3.

Виконання вправи у вигляді перехресного тесту

T: Let's check your understanding of the new words! Here is a table with new words and their synonyms. Match the words with the synonyms!

1. Devastation;	a. <i>tempest</i> ;
2. Insulate;	b. <i>material</i> ;
3. Inwards;	c. <i>isolate</i> ;
4. Concrete;	d. <i>direction</i> ;
5. Hurricane;	e. <i>layer</i> ;
6. Crust;	f. <i>destruction</i> ;
7. Route;	g. <i>inside</i> ;

T: Nicely done! So, let's get acquainted with the information from the text! While you are reading it, try to find the answers to the following questions:

- What do Australians do to protect their houses?
- What disease do Australians often suffer from and why?
- What is the record snowfall in Northern America?
- How are some houses in Northern Alaska built?
- Which state in USA suffers from hurricanes the most?
- What was the name of the hurricane which caused severe devastation in 1992?
- Where the tornadoes are mostly occurred?
- What is the name of a famous in central states tornado route?
- What did scientists guaranteed after the earthquake in 1906 in San Francisco?
- How is the break in the Earth's crust underneath California called?

Етап 2. Текстовий етап

Приєм 1.

Ознайомлення учнів

S. (Читають текст)

з завданням	
<p>Приєм 2. Читання тексту</p>	<p>T: Good job! So, students, it's time to answer to these questions. S: (Дають відповіді на запитання стосовно тексту)</p>
<p>Етап 3. Післятекстовий етап</p>	
<p>Приєм 1. Відповіді на запитання, зіставлення отриманої інформації з особливостями рідної держави</p>	<p>T: Nice job, dear students! Now, let's write the following short paragraphs to the questions about extreme weather conditions in our country:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Which natural disasters and climate extreme are common in Ukraine? Can you name them? • Do you know any famous examples of extreme weather condition in Ukraine? • Can you name the areas in Ukraine that are prone to natural disasters? • How serious is the damage caused by natural disasters to Ukrainians? • What state structure performs rescue operations in Ukraine?
<p>Приєм 2. Виконання письмового завдання на надання відповідей на запитання</p>	<p>S: (Виконують завдання)</p>

Останній екст для навчання вивчаючого читання було відібрано з підручника Gateway B1. Текст під назвою «The computer that began it all» відповідає рівню англомовної підготовки, а також віковим особливостям та

інтересам учнів 9-го класу. Поданий текстовий матеріал являє собою статтю на науково-популярну тему. Розроблені вправи спрямовані на перегляд та пошук окремої інформації у масиві тексту [17, с. 123].

THE COMPUTER THAT BEGAN IT ALL

At the Science Museum in London, photographers try to get pictures of an old-fashioned black computer and keyboard. It doesn't look particularly special. But this computer was the machine that was used by British computer scientist Sir Tim Berners-Lee to create the World Wide Web back in 1989.

In the beginning, there was no big plan to change the world. The only idea was to improve communication between the thousands of scientists working for CERN (the European Organisation for Nuclear Research). Sir Tim was a 34-year-old physics graduate working as a software engineer at CERN in Switzerland in 1989. He saw the need for 'a universal linked information system', a way of using networks of computers to talk to each other. To do this, he created the first ever web browser. This web browser became the World Wide Web. Sir Tim thought of this name in 1990. Before that, probably not very seriously, he had considered the name The Information Mine, or T.I.M. for short.

In 1993, CERN allowed the technology to be freely used by all. And, within a few years, millions of people worldwide were using it. Now there are more than 600 million websites worldwide and the web has changed things forever. People are able to access information and share things in a way which was not possible before. It has provided a new dimension of communication. And it's enormous. Billions of people are online every day. Hundreds of millions of messages and pictures are sent and billions of dollars are spent every day by online shoppers.

Today, Sir Tim believes we need to defend the principles that have made the Web successful, and to continue expanding the possibilities of the Web. The main principle is that the Web should continue to be free for everybody to use and participate in. Sir Tim is optimistic about its future. He still believes

that if you've got a bright idea for the Web, you can make it happen. You don't have to ask anyone. You should just do it.

But the Web is not perfect. Some people think that the Internet reflects the best and worst of people. But whatever people think, Sir Tim's old computer is going to be a star attraction at the Science Museum because the Web is so significant to people's lives. Many people will want to see the first Web server, the first machine in the world to ever deliver a webpage.

Рис. 2.2.3. Текст під назвою «The computer that began it all»

Етап. Прийом	Зміст роботи
<p>Етап 1.</p> <p>Дотекстовий етап.</p> <p>Підготовка до читання тексту.</p> <p>Прийом 1.</p> <p>Уведення учнів у контекст теми «Log on», виконання рецептивно-комунікативної</p>	<p>T: The computer has become an important tool for human life. It can be used not only for work, but also for communication. That's why we use the internet! Well, students, how often do you use web network? Do you use it for communication or work? Are you interested in computer science?</p> <p>S: (Надають відповіді на запитання вчителя)</p> <p>T: Okay, students! Today you will read an article about World Wide</p>

вправи на розвиток мовної антиципації.

Приєм 2.

Пояснення вчителя, зняття фонетичних та лексичних труднощів

Web! Before reading, let's answer to some questions:

- Do you know when the Internet became more accessible all around the world and in Ukraine?
- For what purposes the World Wide Web can be used aside from communication and work?
- Do you know when and how the World Wide Web was created?

S: (Обговорюють питання, діляться власними знаннями)

T: Good! Now, before reading, let's work with new words. Write them down with the definition in your dictionaries.

- Dimension /,daɪ'men.ʃən/ – вимір, аспект, елемент [*a part or feature or way of considering something*];
- Enormous /ɪ'nɔː.məs/ - величезний [*extremely large*];
- Expand /ɪk'spænd/ - розширювати [*to increase in size, number, or importance, or to make something increase in this way*];
- Reflect /rɪ'flekt/ - відображати [*to show, express, or be a sign of something*];
- Deliver /dɪ'lvɪ.ər/ - принести [*to give, direct, or aim something*];
- Link /lɪŋk/ - зв'язок [*a connection between two people, things, or ideas*];

S: (Записують нові слова та дефініції у словник)

T: Great! Let's check your understanding of the new words! Here is a table with new words and their antonyms. Match the words with the antonyms!

1. Dimension	a. decrease;
2. Enormous	b. absorb;

Приєм 3. Виконання вправи у вигляді перехресного тесту	3. Expand	c. insignificance;
	4. Reflect	d. disconnect;
	5. Deliver	e. small;
	6. Link	f. keep;
Етап 2. Текстовий етап Приєм 1. Ознайомлення учнів з завданням	T: Great job! Now, it's time to work with the information from the article! While reading, try to find the answers to the following questions: <ul style="list-style-type: none"> • What is CERN? • How many websites are right now? • Who did create the World Wide Web? • What kind of dimension this technology provide? 	
Приєм 2. Читання тексту	S. (Читають текст)	
Етап 3. Післятекстовий етап	T: Good job! So, students, it's time to answer to these questions.	
Приєм 1. Відповіді на запитання	S: (Дають відповіді на запитання стосовно тексту)	
Приєм 2.	T: Nicely done! Now, guys, let's revise the text and choose the best answers for the questions:	

<p>Виконання письмового завдання на надання відповідей на запитання</p>	<ol style="list-style-type: none">1. People are taking photos of a computer at the Science Museum because ...<ol style="list-style-type: none">a. it's very old;b. a famous scientist uses it;c. it has historic importance;2. The original idea of the World Wide Web was...<ol style="list-style-type: none">a. to allow communication between a group of computers;b. to make information free all around the world;c. to connect all the scientists in Switzerland;3. The World Wide Web has always ...<ol style="list-style-type: none">a. been free;b. been open for the whole world to use;c. had billions of users;4. Sir Tim Berners-Lee believes that ...<ol style="list-style-type: none">a. the future does not look good for the World Wide Web;b. it is dangerous that everyone can use the World Wide Web;c. everyone should be part of the future World Wide Web;5. The author thinks that ...<ol style="list-style-type: none">a. the Web is nothing special because it belongs to everyone;b. the Web is a perfect invention;c. Sir Tim's computer will be a popular exhibit; <p>S: (Виконують завдання)</p>
---	---

ВИСНОВКИ

Отже, підбиваючи підсумки, ми розглянули теоретичні засади формування англомовної компетентності в читанні учнів 9-го класу. Наша увага була спрямована на розгляд цілей та змісту формування англомовної компетентності в учнів 9-го класу. В поданому підрозділі розглядалися орієнтири для оцінювання умінь читання, очікувані результати учнів, цілі для читання, а також розуміння самого тексту. У другому підрозділі першого розділу ми розглянули вимоги до текстів для читання, а також критерії їх відбору для учнів 9-го класу. Під час роботи над підрозділом ми визначили етапи роботи над текстом (дотекстовий, текстовий, післятекстовий), розглянули основні види читання, систему роботи над видами читання, дослідили рекомендації до наповнення текстів, функції текстів, а також змістові аспекти автентичного навчального тексту.

В другому розділі ми дослідили особливості навчання читання англійською мовою учнів 9 класів школи № 85 м. Києва на прикладі власного досвіду під час виробничої практики, продемонстрували особливості читання на прикладі завдань, що виконувалися під час одного з уроків, відібрали автентичні тексти для ознайомлювального, вивчаючого та переглядового читання, а також розробили вправи до них.

РЕЗЮМЕ

В умовах популяризації англійської мови в Україні постає питання розвитку англійської компетентності в читанні учнів 9-го класу. Педагогічна значущість проблеми зумовила вибір теми курсової роботи: «Розвиток умінь читання англійською мовою учнів 9 класу».

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів. Обсяг роботи складає 44 сторінки. У списку використаної літератури 22 джерела.

У першому розділі роботи розглядаються теоретичні засади формування англійської компетентності в читанні учнів 9-го класу, орієнтири для оцінювання, головні та очікувані результати, цілі читання, розуміння тексту. В основу було покладено дослідження та вивчення відповідних джерел.

У другому розділі розглядається практичний аспект курсової роботи з використанням власного досвіду під час виробничої практики в школі №85 м. Києва, а також були відібрані автентичні тексти для вивчаючого читання з наступною розробкою вправ до них.

Ключові слова: англійська мова, читання, дотекстовий етап, текстовий етап, післятекстовий етап.

SUMMARY

In the conditions of the popularization of the English language in Ukraine, the question of the development of English language competence in reading of 9th grade students arises. The pedagogical significance of the problem led to the choice of the subject of the coursework: "Development of reading skills in English of 9th grade students".

The course work consists of an introduction, two sections. The volume of the work is 44 pages. The list of references is 22 sources.

The first section of the work examines the theoretical foundations of the formation of English language competence in reading of 9th grade students, benchmarks for assessment, main and expected results, reading goals, understanding of the text. The basis was research and study of relevant sources.

In the second section, the practical aspect of the coursework is considered using one's own experience during industrial practice at school No. 85 in Kyiv, and authentic texts were selected for review, study, and familiarization reading with the subsequent development of exercises for them.

Key words: English language, reading, pre-text stage, text stage, post-text stage

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азимов Э. Г. Новый словарь методических терминов (теория и практика обучения языкам) / Э. Г. Азимов, А. И. Щукин. – М. : «Икар», 2009. – 448 с.
2. Вауліна О.М. Упровадження інтерактивних методів навчання на уроках читання. Початкове навчання та виховання. 2011. № 7. С. 2–14.
3. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика учеб. Пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. Заведений / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – 3-е изд., стер. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 336 с.
4. Державний стандарт базової середньої освіти, 2020.
5. Зверєва Т.Ю. Навчання читання (формування компетенції у читанні). Англійська мова та література. 2011. № 11. С. 2–4.
6. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
7. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : [підручник] / [Л. С. Панова, І. Б. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.]. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
8. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів. Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти / Т. Є. Єременко, О. М. Трубіцина, І. О. Лук'янченко, А. А. Юмрукуз. – Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса, 2018. – 201 с.
9. Наталин В.П. Критерій змістовної автентичності навчального тексту. Іноземні мови в школі. 2009. № 2. С. 50–52.
10. Носонович, Є. В. Параметри автентичного навчального тексту / Іноземні мови в школі. 1999. № 1. С.18–23.

11. Основы методики обучения иностранным языкам : учебное пособие / Н.Д. Гальскова, А.П. Василевич, Н.Ф. Коряковцева, Н.В. Акимова. — Москва : КНОРУС, 2017. — 390 с. — (Бакалавриат).
12. Редько В. Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика : монографія. Київ : Генеза, 2012. 224 с.
13. Соловова, Е. Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс: пособие для студентов пед. Вузов и учителей / Е. Н. Соловова. – М. : АСТ : Астрель, 2008. – 238, [2] с.
14. С. К. Фоломкина. Текст в обучении иностранным языкам, в: “Иностранные языки в школе”, 1985, №3, с. 18-22.
15. Angela Cooze, 100 Ideas for Teaching English. 2006, 127 p.
16. Ben Goldstein & Ceri Jones with Vicki Anderson. Eyes Open 4. Student’s Book. 2015, 128 p.
17. David Spencer. Gateway B1 (2nd edition) Student’s Book. 2016, 152 p.
18. Elizabeth Sharman, Across Culture, Course Book. 2004, 160 p.
19. Focus 2 (2nd edition) Student’s Book, Sue Kay, Vaughan Jones, Daniel Brayshaw. 2019, 160 p.
20. Francoise Grellet. Developing Reading Skills. Cambridge Language Teaching Library (Cambridge, 1981), 252 p.
21. Grabe, William. Teaching and researching reading / William Grabe and Fredricka L. Stoller. - 2nd ed. p. cm. - (Applied Linguistics in action), 2013, 324 p.